

Рис. 1 - Основні способи забезпечення повноти та своєчасності повернення позик

Іпотека означає, що позичальник передає кредитору право вимоги на певне нерухоме майно як забезпечення своєчасної сплати боргу. Якщо позичальник не виконує своїх зобов'язань, кредитор має право продати іпотечне майно і погасити борг.

Переуступка договорів, яка означає, що позичальник передає кредитору право вимоги на певний дохід або майновий правочин як забезпечення своєчасної сплати боргу. Якщо позичальник не виконує своїх зобов'язань, кредитор має право одержати дохід або виконати майновий правочин за рахунок боргу.

Кожен з цих способів має свої переваги та недоліки для обох сторін договору про надання кредиту. Вибір способу забезпечення повернення кредиту залежить від багатьох факторів, таких як сума та строк кредиту, тип та стан майна, ризик неплатежу, законодавство та інше.

Список використаних джерел:

1. Кантерман О. Договори застави та поруки: забезпечення для кредитів і позик. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce>
2. Управління проблемними кредитами банків. URL: btie.kart.edu.ua
3. Матеріали сайту. URL: vue.gov.ua

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ТА АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНИХ КОШТІВ

*Родченко С. С., канд. екон. наук, доцент, Слепцов Д. Є., магістр,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

У сьогоденні економічних умовах поле економічних досліджень широкіше та неосяжне. Важливе значення для економіки держави мають фінансові ресурси банківського сектора і загалом успішність фінансової системи країни. Комерційний банк може здійснювати внутрішні операції в рамках акумульованих наявних ресурсів. Тому якщо банк створює свої ресурси за рахунок короткочасних джерел, то відповідно використання довгострокових кредитів є обмеженим. Отже, кількість і якість грошей, тобто фінансові ресурси, визначають обсяги та напрями діяльності банківських установ. У цьому сенсі постає питання аналізу та оптимізації комерційних депозитних операцій.

Банки за ринковими умовами дуже підходять для забезпечення безперервної економічної діяльності країни, адже державна банківська система є способом підтримки економічного зростання, яка направлена на те, щоб забезпечити економіку достатнім обсягом фінансових ресурсів. Важливе значення для забезпечення фінансування і кредитування розвитку держави мають саме комерційні банки, бо саме банківські установи можуть акумулювати вільні кошти як фізичних, так і юридичних осіб та вивільнити їх на направлення на розвиток окремих галузей та підприємств.

Сума грошей, що знаходяться в обігу банків і використовуються ними для виконання практичних операцій називаються ресурсами банків, які залежно від їх походження та складу поділяються на власні (особисті) та залучені кошти. За словами експертів С. Carson, S. Ingves, ідеальна пропорція при поєднанні ресурсів банків, коли залучені кошти становлять від 70% до 80% в загальному обсязі банківських коштів [1].

Прибуткова діяльність комерційного банку не може бути гарантована без ведення спланованої депозитної політики та роботи банку з депозитними коштами і це економічно виправдано. Депозитна політика банку не лише розглядає специфіку діяльності організації, але й враховує специфіку потенційних клієнтів, стратегічні напрямки розвитку банку, соціально-економічні умови, в яких функціонує банківський ринок, основні індикатори та показники результативності та рентабельності банку.

При формуванні такої політики керівництво банку ставить перед собою комплекс цілей: збільшити обсяг ресурсної бази, зменшити витрати на залучення ресурсів, а також підтримання контрольованого рівня ліквідності. Депозити до запитання, які дають можливість вільно вносити гроші на депозитний рахунок і повертати їх за потреби без обмежень, займають лідируючі позиції серед видів строкових вкладів. Їх фактичний обсяг за останні роки становить 46-47% від загальної кількості залучених коштів.

Як зазначає G.A. Salvo, доларизація активів і пасивів банку, негативно впливає на ліквідність банку внаслідок наявності нерівності, дисбалансу валютних коштів [2]. Що ще страшніше, так це невідповідність обсягів довгострокових депозитів і довгострокових кредитів в іноземній валюті. Суб'єкти вітчизняної економіки намагаються зберегти купівельну спроможність власних коштів через конвертування коштів та заміни їх на іноземну валюту.

Для аналізу динаміки депозитних операцій комерційного банку можна використати такі методи:

1. Порівняльний аналіз обсягу, структури та темпів зростання депозитних ресурсів за різними періодами, видами валют, строками розміщення, суб'єктами розміщення тощо.

2. Коефіцієнтний аналіз показників ефективності, ліквідності, рентабельності та ризиковості депозитних операцій за допомогою таких коефіцієнтів, як середньозважена процентна ставка за депозитами, частка депозитних вкладень у загальному обсязі пасивних операцій, частка депозитних вкладень у грошовому агрегаті M2 тощо.

3. Факторний аналіз впливу різних факторів на зміну обсягу та структури депозитних ресурсів, таких як інфляція, курс національної валюти, процентна політика НБУ, податкове навантаження, конкуренція на банківському ринку тощо.

Список використаних джерел:

1. Carson, C., Ingves S. Financial Soundness Indicators. *IMF Board Paper*. May, 14, 2003. P. 2 - 43.
2. Calvo, G.A. Testimony on dollarization / G.A. Calvo. // Committee on banking and financial services. Washington, DC. [Electronic resource]. – Available at: https://www.researchgate.net/publication/247715244_Testimony_on_Full_Dollarization

ОБЛІК КРЕДИТНИХ КОШТІВ ТА РИЗИКИ ПРИ ОФОРМЛЕННІ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Родченко С. С., канд. екон. наук, доцент, Якубець Д. О., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

При організації кредитних операцій виникають різні ризики, які можуть призвести до втрат або зниження прибутковості банку. Ось деякі з них (рис.1):

Рис. 1 - Ризики при організації кредитних операцій